

Majestát Rudolfa II.

My, Rudolf Druhý, z Boží milosti volený římský císař, po všecy časy rozmnožitel Říše, a uherský, český, dalmatský, charvátský etc. král, arcikníže rakouský, markrabě moravské, lucemburské a slezské kníže a lužický markrabě etc., k věčné paměti známo činíme tímto listem všem:

Jakož jsou toho všickni tři stavové království našeho Českého, tělo a krev Pána Ježíše Krista pod obojí přijímací, věrní Naši milí, na sněmu, kterýž léta Páně lisícího šestistého osmého, již pomínulého, v pondělí po neděli Exaudi na hradě pražském držán a téhož léta v pátek po památce svatého Jana Křtitele zavřen byl, při Nás, jakožto králi českém, toho se vši ponižeností a poddaností snažně vyhledávali, aby při té obecní konfesí české, kterouž někteří augšpurskou jmenují, na sněmě obecném léta tisícího pětistého sedmdesátého pátého sepsané a Jeho milosti císařské císaři Maxmiliánovi slavné a svaté paměti, pánu otci Našemu nejmilejšímu, podané (kteráž tak, jakž jsme toho jistou zprávu vzíti i také z psaní, vlastní rukou Jeho císařské milosti pana otce našeho nejmilejšího psaných vyrozuměti ráčili, ano i některé hodné paměti při deskách zemských toho se vynašly, i hned tehďaz od Jeho milosti povolena byla), i při tom mezi sebou v předmluvě též konfesí obsaženém porovnání, ano také i při jiných svých, v témž sněmu zejména doložených a náboženstvím jich se dotýkajících žádostech zůstaveni byli, a též náboženství své křesťanské pod obojí volně a svobodě, bez překážky každého člověka, provozovati mohli, to vše aby od Nás jim stavům dostatečně potvrzeno bylo, jakž týž artikul a žádost jich, do dotčeného sněmu a týž sněm v desky zemské od kvaternu sněmův obecných zeleného léta tisícího šestistého osmého v pondělí po neděli Exaudi pod literou K. 8. slovo od slova vložený a vepsaný, to v sobě šíře obsahuje a zavírá: My pak nemoha na onen čas pro jiné veliké potřeby, pro kteréž tehďaz ten sněm rozepsán byl, kteréž žádného odkladu trpěti nemohly, toho potvrditi, odkladu do budoucího sněmu ke čtvrtku před svatým Martinem tehďaz nejprv příštím terminovaného, k dalšímu těch všech věcí zavírání jsme milostivě žádati a mezi tím, dokudž by koliv se to tak na sněmu obecním nevykonalo, je stavy pod obojí, aby své náboženství volně provozovati mohli a do vyřízení a na místě postavení téhož artikule k žádným artikulům, což by tak v propositi od Nás stavům přednášeno bylo, přistupovati, je uvažovati, ani o nic jednati povinni nebyli, opatřiti ráčili jakž taž milostivá žádost a opatření naše plnější svědčí. Podle kteréhožto předešlého zůstání sněmovního když sněm k témuž dni, totiž ke čtvrtku před svatým Martinem, položený z jistých příčin od nás odložen a potom jiný sněm ke dni outernímu po svatém Pavlu na víru křesťanskou obráčení mandátem naším rozepsán a na hrad pražský položen byl, a dotčení stavové pod obojí, podavše Nám znovu dotčené konfesí a snešení své společné, nepřestávali toho při Nás, jakožto králi a pánu svém, netoliko skrze své snažné poddané a ponižené prosby, ale i skrze znamenité a vzácné přimlavy vyhledávati, abychom k žádosti týchž stavův pod obojí věrných milých poddaných Našich, milostivě povoliti ráčili.

Majíce My to vše s nejvyššími ouředníky a soudci zemskými a radami Našimi království českého v Našem císařském a královském bedlivém uvážení, nepominuli jsme na poniženou a poddanou prosbu týchž pánův, rytířův, Pražan a jiných vyslaných z měst ze všech tří stavů království tohoto Našeho českého, pod obojí tělo a krev Pána Ježíše Krista přijímajících a k též konfesí se přiznávajících, věrných poddaných svých milých, všem třem stavům po neděli, jenž slove Rogationu,, jinak Křížová, léta tohoto tisícího šestistého devátého mandáty svými královskými rozepsati, na hrad pražský položiti a v týchž mandátech vůbec vyšlých mezi jinými toho zjevně doložiti, že při tomto sněmu ten artikul o náboženství k zavření, na místě a konci postavení, do propositi sněmovní položiti, a kterak by všickni i jeden každý obzvláště, jak strana pod jednou tak i pod obojí, a kteříž se k též konfesi, nám předešle od nich podané, přiznávají, náboženství své beze všech překážek a outiskův ode všech lidí buď duchovních anebo světských vykonávati mohli, je v tom náležitě opatřiti chtíti ráčíme, jakž tíž mandátové Naši, jichž jest datum na hradě pražském v sobotu na neděli Jubilate léta tohoto tisícího šestistého devátého v tom artikuli to v sobě obsahují a zavírají.

K kterémuž obecnému, tak od nás rozepsanému sněmu, když jsou se všickni tři stavové poslušně a poddaně najíti dali, a My podle Naší milostivé zámlyvy, v témž mandátu Našem doložené, jsme v proposici Naší sněmovní předně ten artikul o náboženství položiti ráčili, tu jsou často dotčeni všickni tři stavové sjednocení pod obojí žádost svou předešlou v spisu, Nám od nich podaném, obnovili a za dostatečné opatření i jim toho deskami zemskými potvrzení poddaně prosili.

I chtěje My tomu, aby v tomto království mezi všemi třemi stavy, jakož s stranou pod jednou, tak i často dotčenou stranou pod obojí, všemi věrnými a milými poddanými Našimi, nyní i na budoucí časy všelijaká láska, svornost, pokoj a dobré srozumění k vzdělání a zachování obecného dobrého pokoje zůstávati, každá strana náboženství své, v kterémž se spasení svého důvěřuje, volně a svobodně bez utiskování a všech překážek jedni druhým provozovati mohla, a aby se (jakožto slušné jest) sněmovnímu snesení léta tisícího šestistého osmého učiněnému, i také tomu mandátu Našemu vůbec vyšlému (v kterémž jsme dotčené sjednocené stavy pod obojí, k též konfesí se přiznávající za ty, kterýmiž jsou vřdycky byli, totiž za své věrné poslušné poddané pod milostivou ochranu Naši ke všem řádům, právům a svobodám tohoto království náležející, na kteréž se povinnost Naše královská, práva a zřízení zemská vztahují, vyhlásiti ráčili i nyní vyhlasujeme) zadosti stalo: prohledajíce jakož k dotčeným znamenitým přímluvám, tak i k mnohým snažným prosbám týchž stavův pod obojí a k mnohým věrným a platným od nich Nám po všecken čas Našeho šťastného nad nimi kralování v skutku prokázaných službách, z těch ze všech i jiných mnohých příčin s dobrým rozmyslem, Naším jistým vědomím, mocí královskou v cechách, s radou nejvyšších ouředníkův, soudcův zemských a rad našich takto jsme ten artikul o náboženství při tomto nyní se na hradě pražském držícím obecném sněmu se všemi třemi stavy tohoto království ustanoviti zavřiti a je, stavy pod obojí, tímto majestátem Naším opatřiti ráčili a opatřujeme.

Předně jakož prve to zřízením zemským A. 32. utvrzeno jest, co se víry dotyce, pod jednou způsobou a pod oběma, aby se neutiskovaly, než spolu byli za jednoho člověka jako dobří přátelé, též strana strany aby nehaněla, to se při témž zřízením zemském v témž artikuli zouplna zůstavuje, a tím sobě oboje strany na budoucí časy zavázány jsou a býti mají, pod pokutami, týmž zřízením zemským vyměřenými.

A poněvadž strana pod jednou v tomto království náboženství své volně a svobodně provozuje a strana pod obojí, k též konfesí české se přiznávající, jí v tom žádné překážky neb vyměření nečiní, aby tehdy v tom rovnost zachována býti mohla: protož jim k tomu povolovati moc a právo a dávatí ráčíme, aby i často dotčení sjednocení stavové pod obojí jakž stav panský, rytířský, tak i Pražané, Horníci a jiná města s lidmi poddanými jich, a sumou všickni, kteří se koliv k dotčené konfesí české, někdy slavné a svaté paměti císaři Maximiliánovi, panu otci Našemu nejmilejšímu, při sněmu obecním léta tisícího pětistého sedmdesátého pátého a nyní znovu Nám podané (při kteréž je milostivě zůstavovati ráčíme), přiznali a přiznávají, žádného nevymíňující, tolikéž náboženství své křesťanské pod obojí podle též konfesí a svého mezi sebou učiněného porovnání a sjednocení, volně a svobodně všudy a na všelikém místě provozovati a vykonávati, při víře a náboženství svém, též i při kněžstvu a řádu církevním, kterýž mezi nimi jest anebo od nich nařizen bude, pokojně zanechání býti mohli, a to až do křesťanského dokonalého obecného porovnání a náboženství v svaté Říši. A kompaktáty, již prve na sněmu obecním léta tisícího pětistého šedesátého sedmého minulými a z privilegium zemského i jinde vypuštěnými, se spravovati povinni býti nemají, nejsou a nebudou.

Dále také týmž stavům pod obojí tuto zvláštní milosti činiti a jim,- všem třem stavům pod obojí k též konfesí se přiznávajícím, konsistoř pražskou dolejší v moc a opatrování jejich zase dávatí a k tomu milostivě povolovati ráčíme, aby tíž sjednocení stavové pod obojí touž konsistoř kněžstvem svým podle též konfesí a snesení svého obnoviti a též kněžstvo, jak české, tak německé, podle ní řídití dáti anebo řízené na své kollatury bez všelijaké překážky arcibiskupa pražského aneb kohožkoliv jiného dosazovati, přijímati; nicméně i akademii pražskou, od starodávna straně pod obojí náležející, kterouž jim stavům se vším jejím příslušenstvím tolikéž v moc jejich milostivě dávatí ráčíme, tak aby ji muži

hodnými a učenými osazovati, dobré chvalitebné řády nařizovati a nad tím obojím z prostředku svého jisté osoby za defensory naříditi mohli. Mezi tím pak, dokudž by se toho koli od nich nevykonalo, mají nicméně tíž stavové pod obojí všichni při tom, což svrchu psáno jest, aby náboženství své volně a svobodně všudy provozovati mohli, zouplna zanechání býti.

A kolikkoliv osob tíž sjednocení stavové pod obojí z prostředku svého za defensory nad touž svou konsistoří a akademií pražskou z společného svého snesení ze všech tří stavův v rovném počtu nařídí a je Nám, jakožto králi a pánu svému, zejména poznamenané podají, chceme a máme všechny ty osoby, kteréž Nám tak poznamenané podány budou, žádného z nich nevypouštějíc, a mimo tu povinnost, kteráž jim od stavův svěřena bude, jim žádných jiných povinností neb instrukcí nevydávajíc, ode dne podání Nám téhož poznamenaní ve dvou nedělích pořad zběhlých k tomu potvrditi a je za takové defensory vyhlásiti. Pakli bychom pro jiná zaneprázdnění Naše neb jakékoliv jiné příčiny v tom času svrchu oznámeném jich potvrditi nemohli a nepotvrdili, tehdy mají předce nad tím obojím za defensory zůstati, to vše řídití a konati moc jmiti, jakoby od Nás k tomu potvrzení a vyhlášení byli. A uměl-li by kdy který z nich, tehdy na místo toho z světa sešlého tíž stavové pod obojí při teháž nejprv v příštím sněme budou moci jiného k těm živým pozůstávajícím voliti a přidati. Což se i na časy potomní vždycky způsobem svrchu psaným jakož od Nás, dědicův Našich a budoucích králův českých, tak i od nich, stavův a defensorův, řídití a konati má.

Jestliže by také kdo z týchž sjednocených všech tří stavův tohoto království pod obojí mimo ty kostely a chrámy boží, jichž v držení jsou a kteříž jim prvé náležejí (při nichž pokojně zůstaveni a zanechání býti mají), ještě buď v městech, v městečkách, vesnicích aneb kdekoliv jinde chtěl, nebo chtěli víceji chrámův neb kostelův k boží službě aneb také školy pro vyučování mládeže vystavěti dáti: toho jakož stav panský, rytířský, tak Pražané, Horníci a jiná města, všickni společně i jeden každý obzvláště, volně a svobodně každého času učiniti moci bude a budou, bez překážky každého člověka všelikteraké.

A jakož v nejedněch městech Našich královských i Jejím milosti císařové, jakožto králové české, z obojího náboženství, totiž pod jednou a jich, pod obojí, pospolu bydlejí, protož tomu obzvláště chtějí a o tom poroučeti ráčíme, aby pro zachování lásky a svornosti každá strana náboženství své volně provozovala, kněžími svými se řídila a spravovala, a jedna strana druhé v jejím náboženství a řádích žádného vyměřování nečinila, provozování náboženství, mrtvých těl v kostelích a na krchovích pochovávání a zvonění nebránila.

Také již po dnešní den žádný jak z vyšších svobodných stavův, tak ani města, městečka, i také sedlský lid od vrchností svých, ani žádného jiného duchovního, ani světského člověka nemají a nemá od svého náboženství odtiskován a k náboženství strany druhé mocí ani nižádným vymyšleným způsobem přinucován býti.

A že to vše, což svrchu psáno, od Nás pro zachování lásky a svornosti věrně míněno a nařizeno jest: protož přiříkáme slovem Svým královským, že tíž všickni sjednocení tři stavové království Našeho českého pod obojí, k též konfesí české se přiznávající, nynější i budoucí potomci jich při tom při všem, což se svrchu píše, od Nás, dědicův Našich i budoucích králův českých zouplna, v celosti, bez přerušení zůstaveni a chráněni býti mají; neboje také v tom ve všem při tom pokoji v svaté Říši o náboženství, jenž religionsfryd slově, učiněném, jakožto přední oud svaté Říše zůstavujeme a zanecháváme, v čem se jim nemá od Nás, dědicův Našich a budoucích králův českých, ani od žádného jiného duchovního, ani světského člověka překážky žádné činiti na časy budoucí a věčné.

A proti tomu vejš dotčenému o náboženství učiněnému pokoji a jich stavův pod obojí, od Nás stálému opatření žádná poručení a nic takového, což by jim v čem nejmenším překážku aneb změnění toho učiniti mohlo, od Nás, dědicův Našich i budoucích králův českých ani od žádného jiného vycházeti, ani

přijímáno býti nemá; a byť pak i vyšlo neb od kohokoliv přijato bylo, tehdy nemá to moci žádné míti, ani v té věci co buď právně, anebo bez práva více souzeno aneb vyřknuto býti.

Za kteroužto příčinou předešlá všelijaká proti dotčené straně pod obojí a kteříž se k též konfesí české přiznávají, odkudkoliv vyšlá poručení, a mandáty vyzdvihovati, mořiti, kaziti a v nic obracovati ráčíme, tak že to vše i nynější a předešlé jich stavův při Nás potvrzení téhož artikule vyhledávání, a cožkoli mezitím až posavad se zběhlo, není a býti nemá jim všem třem sjednoceným stavům tohoto království společně i obzvláště k nižádné ouhoně a újmě jich dobrých pověstí a jakékoliv obtížnosti. Což jim také od Nás i budoucích králův českých ničímž zlým vzpomínáno a zjinačováno býti nemá, nyní i na časy budoucí a věčné.

Přikazující všem nejvyšším ouředníkům, soudcům zemským a radám svým, též všem stavům a obyvatelům tohoto království, věrným milým nynějším i budoucím, abyste je pány, rytířstvo, Pražany, Horníky i všecka města, všecky tři stavy tohoto království, se všemi lidmi poddanými jich, a sumou všecku stranu pod obojí, k též konfesí české se přiznávající, při tomto Našem opatření a majestátu ve všech jeho artikulích, zněních a sentenciích zůstavili a chránili, žádných jim v tom překážek nečiníce, ani komu jinému činiti nedopouštějíce, pod uvarováním hněvu a nemilosti Naší. A kdožby se čeho toho koliv buď z duchovních, anebo světských lidí k přerušení tohoto majestátu dopustil, máme a povinni býti ráčíme s dědici a budoucími králi českými a s stavy tohoto království, k takovému každému jakožto k rušiteli obecného dobrého pokoje hleděti a stavy při tom chrániti a obhajovati, tak i tím vším způsobem, jakž artikul v zřízení zemském o obhajování země, řádu a práva vyměřuje.

Naposledy přikazovati ráčíme větším i menším ouředníkům desk zemských království Našeho českého, aby pro budoucí pamět tento majestát Náš na relací sněmovní, kteráž při tomto sněme ode všech tří stavův tohoto království k deskám zemským učiněna býti má, v desky zemské vložiti a vepsati, a potom tento originál k jiným svobodám neb privilegiím zemským na Karlštejn položiti dali.

a Tomu na svědomí pečeť Naši císařskou tomuto listu a majestátu Našemu přivěsiti jsme rozkázati ráčili.

Dán na hradě Našem pražském ve čtvrtek po svatém Prokopu, léta Páně tisícího šestistého devátého, a království Našich Římského třicátého čtvrtého. Uherského třicátého sedmého a českého též třicátého čtvrtého.

Rudolf.

Adamus de Sternberg
supremus burggravius Pragensis.

Ad mandatum Sacrae Caesareae
Majestatis proprium:
Paulus Michna.